

BIULETYN INFORMACYJNY WYBRZEŻA

Rok I

Gdańsk, 1 listopada 1946 r.

Nr 8

PRZED ŻNIWAMI LEŚNYMI w Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Gdańskiego

Dnia 19 i 20 bm. odbył się w Oliwie, w pomieszczeniach ośrodka szkoleniowego Dyrekcji Lasów zjazd Nadleśniczych i Inspektorów Obwodowych. Na zjazd przybyło 70 Nadleśniczych i Inspektorów Obwodowych. Z ramienia Ministerstwa Leśnictwa wzięli udział w zjeździe: Dyrektor inż. L. Siedlecki oraz Naczelnik inż. Rostański. Przewodniczył zjazdowi Dyrektor Lasów Państwowych Okręgu Gdańskiego Mgr. E. Więcko.

Celem zjazdu było podsumowanie działalności Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Gdańskiego w roku gospodarczym 1945-46, krytyczna ocena i analiza tej działalności. Cyfry są najbardziej wymowne i przekonujące — oto jak przedstawia się rok żmudnej pracy i wysiłku kilkutyśięcnej rzeszy leśników państwowych na Wybrzeżu.

Łączna powierzchnia Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Gdańskiego wynosi okragło 372.509 ha. Na powyższej powierzchni zorganizowano i obsadzono 58 nadleśnictw stanowiących urzędy I instancji w Administracji Lasów Państwowych. Samodzielne jednostki stanowią: Gospodarstwo Łakowe w Czersku i Jeziorowe w Charzykowie. W posiadaniu Dyrekcji znajdują się 78 tartaków oraz 5 innych zakładów przemysłowych. We własnej administracji uruchomiono 29 tartaków z 66 trakami, 2 nowoczesne stolarnie mechaniczne w Nowem i w Czersku, 1 beczkarnię w Wejherowie, oraz największą w Polsce Wyluszcarnię Nasion w Kłosnowie, w trakcie uruchomienia jest deszczułkarnia w Wejherowie. Dyrekcja Lasów zatrudnia ogółem 1320 pracowników administracyjnych, łącznie zaś z robotnikami około 6.000 — 10.000 ludzi zależnie od natężenia prac, w Nadleśnictwach i zakładach przemysłowych.

Produkcja leśna w przeciwieństwie do innych gałęzi gospodarstw związanych z ziemią obejmuje dłuższe okresy kilkudziesięciu, stu a nawet ponad sto lat. Leśnik nigdy prawie nie ogląda rezultatów własnej pracy produkcyjnej, na którą składają się wysiłki kilku pokoleń. Pracuje on dla innych, którzy po nim przyjdą i zbiera plony z pracy innych, którzy przed nim żyli i pracowali. W roku gospodarczym 1945-46 założono 2.447 a nowych szkótek oraz uprawiono 4.771 arów dawnych szkótek. W zakresie nowych szkótek przekroczone planowaną ilość szkótek, powierzchniowo o 23% tj. wykonano 123% preliminarza. Natomiast okazała się konieczność częściowej likwidacji dawnych szkótek o glebie zbyt wyjałowionej. Prace zalesieniowe obrazuje cyfra 3.432 ha nowych zalesień wraz z poprawkami, w tym około 1000 ha zalesione siewem. W porównaniu z planem wykonano 90% projektowanych prac. Na zalesienia wydano łącznie około 14 milionów złotych, łącznie z pielęgnowaniem gleby i drzewostanów. Wyluszcarnia Nasion Leśnych w Kłosnowie wyluszczyła ponad 640.000 kg szyszek, uzyskując 6.700 kg czystego nasienia sosny i 1.700 kg czystego nasienia świerka, 750 kg nasion odstąpiono innym Dyrekcjom.

Przeciętnie uzyskano 1 kg czystego nasienia ze 100 kg szyszek sosnowych.

Wydatki na ochronę lasu przed szkodami ze strony owadów i grzybów wyrosły około 4 milionów złotych.

Większe szkody spowodowała osutka, grzyb, który zniszczył znaczny zapas sadzonek sosnowych. Akcja spryskiwania siarczanem miedzi przeciwko szkodnikowi, z powodu stałych deszczów uległa znacznemu ograniczeniu. Stan posiadania lasów państwowych zwiększył się w bieżącym roku gospodarczym 1945-46 o 30.000 ha, wskutek przyłączenia 217 obiektów lasów upaństwowionych.

W zakresie nadzoru lasów nie stanowiących własności Państwa dokonano podziału całego obszaru administracyjnego Dyrekcji na Nadleśnictwa obwodowe — ochronne oraz dokonano zainwentaryzowania wymienionych lasów. W sumie Dyrekcja Lasów wykonuje nadzór nad 6.490 ha lasów samorządowych oraz 17.400 ha lasów drobnej własności.

Żniwa leśne, to wyrab lasu. Leśnik w przeciwieństwie do innych rodzajów produkcji związanych z ziemią, zaczyna pracę od żniw, od eksploatacji. Kampania eksploatacyjna (ścinka) zaczyna się z początkiem października i do niej dostosowany jest rok gospodarczy, który trwa od 1 października do 30 września. Wyniki eksploatacji Dyrekcji Lasów Okręgu Gdańskiego, w roku gospodarczym 1945-46 przedstawiają się następująco: pozyskano łącznie 672.435 m³ drewna osiągając 108% ilości projektowanej do pozyskania. Z pozyskanej ilości drewna, na drewno użytkowe przypada 466.307 m³ tj. około 70%, na drewno opałowe 206.128 m³. Tak w drewnie użytkowym, jak i w opałowym przekroczono 100% preliminarza. Z ogólnej ilości drewna użytkowego przypada na surowiec tartaczny i budowlany 265.629 m³, na kopalniaki 115.767 m³, na papierówkę 69.738 m³ na materiały ciosane 4.477 m³, na słupy teletechniczne 2.886 m³, na surowiec zapalczany 2.774 m³, na drewno sklejkowe 1.334 m³, na inne materiały użytkowe 3.702 m³. Prawie we wszystkich sortymentach uzyskano ponad 100% preliminarza.

W wywózce drewna osiągnięto w użytku 72% w stosunku do ilości projektowanej do wywozu.

Wykonanie zobowiązań przedstawia się następująco: Surowca okragłego dostarczono 134.648 m³, kopalniaków 92.878 m³, papierówki 75.111 mp., podkładów 103.398 sztuk, sklejek 736 m³, tarcicy 46.721 m³. W niektórych pozycjach osiągnięto ponad 80%, w innych jak słupy teletechniczne i podkłady wykonano zobowiązania w 100%. Wymieniony materiał dostarczono dla instytucji podległych Ministerstwu Żegluga i Handlu Zagranicznego, Ministerstwu Ochrony Narodowej, Ministerstwu Przemysłu, Ministerstwu Komunikacji, Ministerstwu Odbudowy, Ministerstwu Rolnictwa, Ministerstwu Apropiacji, Ministerstwu Skarbu. Największe ilości dostarczono dla Ministerstwa Przemysłu, a mianowicie: 92.870 m³ kopalniaków, 29.474 m³ drewna użytkowego okragłego i 66.098 m³ papierówki — dla Ministerstwa Komunikacji 103.398 sztuk podkładów i 20.711 m³ drewna użytkowego okragłego. W dowozie

surowca do zakładów przemysłowych osiągnięto 185.511 m³ tj. 98% ilości preliminowanej. Łącznie przerobiono w zakładach przemysłowych 143.113 m³ tj. 75% ilości planowanej drewna, uzyskując 84.385 m³ tarcicy tj. wydajność przerobu w stosunku do surowca około 60%. Ilość uzyskanej tarcicy w porównaniu z preliminowaną wynosi 78%. Odsetki wykonania planu w poszczególnych pozycjach wzrosną jeszcze, po uwzględnieniu prac wykonywanych we wrześniu br., miesiąc ten bowiem należy do okresu 1945-46.

Oprócz produkcji drzewa i eksploatacji ważnym działem gospodarki Dyrekcji Lasów są użytki uboczne i gospodarstwa nieleśne. Powierzchnia gruntów nieleśnych wynosi okragie 32.500 ha, z tego na rolę przypada 11.500 ha, na łąki 7.300 ha, na wody zarybione 13.000 ha.

Z ogólnej powierzchni wód rybnych, 4.500 ha jest we własnej administracji, 4.500 ha wydzierżawiono, oraz około 3.000 ha znajduje się chwilowo pod zarządem innych władz. Jako świadczenia rzeczowe dostarczono około 60.000 kg ryb wykonując plan dostaw w 100%. W roku bieżącym uruchomiono wylęgarnię ryb w Myłofie i w Smolniku. W bieżącym roku wyprodukowano około 5.000.000 narybku szczupaka, około 11.000.000 narybku sielawy, oraz mniejsze ilości narybku pstrąga, karpia i lina. W najbliższej przyszłości projektuje się zwiększenie produkcji wylęgarni o 50 — 60%.

Tereny łowieckie Dyrekcji Lasów, około 330.000 ha znajdują się częściowo we własnej administracji, częściowo są wydzierżawione. Poważne szkody około 1,5 miliona złotych poniosła Dyrekcja Lasów wskutek nielegalnego odstrzału zwierzyny. Łącznie odstrzelono w ten sposób około 3.000 sztuk zwierzyny płowej (jeleni, danieli i sarn).

W ciągu bieżącego roku gospodarczego przeprowadza się żywicowanie na powierzchni 833 ha, uzyskano około 300.000 kg żywicy tj. 80% preliminarza, pra-

ce w terenie jeszcze nie ukończone. Możliwości powiększenia rozmiarów żywicowania są ograniczone wobec braku odpowiednich drzewostanów.

Zbiór jagód i grzybów wydzierżawia Dyrekcja Spółdzielni „Las”. W bieżącym roku zebrano około 300.000 kg czernicy oraz ponad 20.000 kg innych jagód. Sezon grzybowy jest w pełnym biegu, dotychczas zebrano 250.000 kg borowika i około 150.000 kg innych grzybów. Do końca sezonu przewiduje się uzyskanie około 1 miliona kg grzybów. Obrót gdańskiego oddziału Spółdzielni „Las” wg stanu na dzień 31 sierpnia br. wynosi 45 milionów złotych. Dyrekcja posiada własny ośrodek szkoleniowy w Oliwie. W ciągu ostatniego roku przeprowadzono na zlecenie Ministerstwa 3 kursy szkoleniowe: dla pomocniczego personelu urzędniowego, dla podleśniczych oraz dla robotników i gajowych jako kandydatów na leśniczych. Kursy szkoła jednorazowo 40 — 50 kandydatów, produkując przeważnie materiał dla Ziemi Odzyskanych (Pomorze Zachodnie). W związku ze zbliżającą się nową kampanią eksploatacyjną przewidziano uruchomienie drugiego ośrodka szkoleniowego w Wejherowie, dla doszkolenia przodowników w zakresie eksploatacji. Wprowadzenie w Administracji Lasów systemu dwustopniowego znalazło odpowiedni wyraz w polityce personalnej i szkoleniowej.

Reasumując powyższe wyniki trzeba stwierdzić, że leśnicy wybrzeża wnieśli swą pracą poważny udział do dorobku gospodarczego Państwa, uzasadniając w pełni swą niezbędność w pracy nad odbudową kraju na ważnym odcinku nadmorskim.

W rozpoczynającym się wkrótce okresie żniwnym i gospodarstwie leśnym w Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Gdańskiego przewidziano do wycięcia 600.000 m³ masy drzewnej. Prace organizacyjne są już w toku. Równoległe z akcją przygotowawczą do wycięcia drzewostanów przeprowadzane są już jesienne prace przygotowawcze z dziedziny odnowienia lasów.

Nasz eksport morski węgla

Stosunki imkortowe i eksportowe w zakresie węgla uległy radykalnym przeobrażeniom na skutek wyników wojny światowej. Państwa, które były głównymi eksporterami czarnych diamentów, przestały być nimi. Anglia, która zaopatrywała w głównej mierze rynki francuski, belgijski i holenderski, sama odczuwa teraz znaczny brak węgla. Wobec olbrzymiego zniszczenia Zagłębia Ruhry, wydobywanie węgla jest tam dziś o wiele mniejsze, niż przed wojną. Na czoło producentów i eksporterów węgla wybija się Polska. Po przyłączeniu części zachodniej Zagłębia Górnośląskiego i po odzyskaniu Zagłębia Wałbrzyskiego, nasze zasoby i produkcyjna zdolność węgla znacznie się powiększyły.

W rezultacie takiego stanu rzeczy otworzyły się przed nami możliwości wywozu węgla do państw zachodnich i północno-europejskich. Jak wiadomo możliwości te znalazły wyraz w szeregu układów handlowych. Ponieważ państwa skandynawskie Francja, Belgia, Holandia i Włochy sprowadzają towary drogą morską, to naturalną i konieczną drogą dla węgla polskiego staje się Bałtyk. Usadowienie się dzięki eksportowi węgla, na rynkach zachodnich i północno-europejskich da nam materiały, dewizy i kredyty, niezbędne dla odbudowy Kraju. W eksporcie morskim węgla i koksu podstawowym zagadnieniem jest problem ich przeładunków w portach. Na razie eksport morski węgla i koksu odbywa się niemal wyłącznie przez porty Gdyni i Gdańska. Nie tylko ze względów gospodarczych, ale i politycznych, Odra winna się stać rzeką węglem płynącą, a Szczecin centralą eksportu morskiego tego surowca. Odra jest arterią komunikacyjną o pierwszorzędnym

znaczeniu, tym bardziej, że posiada szereg urządzeń technicznych dla ułatwienia żeglugi, jak progi spiętrzające i pogłębiające nurt, oraz kilka zapór wodnych. Liczne porty nadodrzańskie są dobre i duże, a koroną ich jest port morski w Szczecinie. Jakie były i są możliwości transportowe na Odrze, ilustrują najlepiej cyfry lat 1933 (1934): 577 statków zanurzało burty w wodach odrzańskich, w tym 72 statki osobowe, 16 osobowo-transportowych, 155 towarowych, 8 tankowców, 424 holowniki, oraz 2.500 barek o łącznym tonażu ponad milion ton. Możemy sobie na podstawie tych cyfr uzmysłowić, jakie potężne ładunki węgla i koksu szły z czarnego Śląska na zielone fale Bałtyku. Huragan wojny dokonał nad Odrą potwornych zniszczeń. Porty zostały zdewastowane, wraki statków, barek i holowników znalazły się na dnie rzeki, utrudniając żeglugę.

Niemcy zniszczyli, zatopili, spalili, uprowadzili znaczną część taboru tak że Polska rozporządza obecnie na Odrze zaledwie 35 barkami i 25 holownikami. Możliwości spławu węgla do Szczecina redukowwały się dotąd niemal do zera. Dużo jednostek jest jeszcze zatopionych. Dyrekcja Dróg Wodnych we Wrocławiu zajmuje się ich wydobywaniem. Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego jest w pierwszym rzędzie zainteresowany uregulowaniem żeglugi na Odrze. Górniczy podkrakowscy mogą się poszczycić, że wydobyli zatopione w Wiśle dwa statki transportowe. Wprawdzie zadaniem górników jest wydobywanie węgla, a nie statków, lecz Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego mógłby i w tym kierunku użyć swych wpływów i kapitałów. Żegluga Polska i Państwowe Drogi Wodne rozporzą-

dzają na Odrze 8 stoczniami, które jednak nie są w stanie wypuścić tyle barek, ileby wymagała praca w porcie szczecińskim. Nieodzwonne jest rozgraniczenie kompetencji Żegluga Polskiej i Państwowych Dróg Wodnych. Żegluga Polska musi uzyskać podstawę do bytu, musi otrzymać na własność niezbędny tabor, krany no i odpowiednią ilość magazynów w portach, ażeby mogła działać skutecznie na Odrze. Należałoby też zastanowić się nad poddaniem rewizji stanu rzeczy, przy którym czynsz dzierżawny, nakładany przez Państwowe Drogi Wodne, czyni z Żegluga Polskiej deficytowe przedsiębiorstwo. Ogólny stan portu w Szczecinie jest opłakany. Nabrzeża są zrujnowane. Krany zniszczone. Dojazd koleją nadal niedogodny. Nie ma torów równoległych, łuki są bardzo małe, zdolność przepustowa kolei przy uruchomieniu jednego toru wynosi 100 ton dziennie. Przy uruchomieniu zaś drugiego toru podniesie się do 350 ton dziennie. Ażeby zagospodarować port szczeciński, musi Państwo dać możliwość Żegludze Polskiej zaopatrzenie się w krany pływające i gąsienicowe.

Szczecin ma dla Polski ogromne znaczenie gospodarcze, jako główny port arterii wodnej, po której odbywać się powinien spław węgla śląskiego ku morzu, jako najkrótsza droga do państw skandynawskich i najlepszy port bunkrowy na Bałtyku. Postęp w porządkowaniu tego portu, w uruchomieniu urządzeń przeładunkowych musi przynieść równie wielki efekt, jak to miało miejsce w Gdyni i Gdańsku.

Szczególnie dziś, po stuttgarskiej mowie Byrnesa, na Odrę i Szczecin kierują się spojrzenia całej Polski i całego świata kontynentalnego i zamorskiego. W imię najżywoźniejszych interesów politycznych Rzeczypospolitej, Odra i jej port w Szczecinie, przekazane nam ostatnio przez radzieckie władze wojskowe, powinny się stać obok Gdańska i Gdyni potężnym instrumentem eksportu morskiego węgla, stanowiącego podstawę naszej ekonomiki narodowej i gwarancji jej rozbudowy.

PRZEMYSŁ POLIGRAFICZNY NA WYBRZEŻU

Omawiając osiągnięte wyniki pracy C. Z. P. Z. G. na Wybrzeżu wypada na wstępie, choć po krótko zwrócić uwagę na niesłychane zniszczenia i dewastacje w zakresie urządzeń i budynków przemysłu poligraficznego, dokonane ręką okupanta lub też powstałe na skutek działań wojennych. Poza tym to, co nie zostało wywiezione lub zniszczone starali się „zabezpieczyć” dla swych prywatnie komercyjnych celów szabrownicy. Walka z tego rodzaju spekulacjami była bardzo trudna, tym słabsze dająca wyniki, że nie było dość ludzi, których by należało zatrudnić w tym okresie.

Zawdzięczając jednak energii Dyrekcji Gdańskiej, P. Z. G. w krótkim czasie dysponowały już 12 drukarniami — w tym 2 posiadały maszyny rotacyjne (Słupsk i obecna drukarnia Marynarki Wojennej w Gdyni). Część maszyn trzeba było zwozić spod gdańskich miejscowości, dokąd zostały wywiezione przez Niemców, w przewidywaniu okrażenia i klęski. Tu utrudniały pracę kolosalne sumy płacone za transport, P. Z. G., bowiem nie dysponowały własnym taborem samochodowym. Np. zwózka maszyn dla Domu Prasy z Lapina pochłonęła prócz 5 miesięcy pracy w najtrudniejszych warunkach — kilkaset tysięcy złotych. Największą ilość maszyn uruchomiono, wydobywając je z gruzów, montując ze spalonych części, uzupełniając częstokroć najprymitywniejszymi sposobami, byle tylko jak najprędzej usprawnić pracę drukarską. Większość maszyn uratowano od rdzy i wywózki na złom, przyspasabiając je do pracy — takimi maszynami pracują wszystkie niemal drukarnie.

Brak maszyn nowych lub chociażby części zamienionych oraz zdecydowana tendencja planowego i oszczędnego wykorzystywania istniejących resztek maszyn starych — były powodami takiej polityki gospodarczej P. Z. G., której słuszność dziś można uznać i ocenić.

Dążeniem dyrekcji było utworzenie drukarni we wszystkich miastach powiatowych województwa, to jest tam, gdzie w mniejszym lub większym stopniu centralizują się władze administracyjne. Program ten jest już dziś zrealizowany, za wyjątkiem powiatów miastkowskiego, i bytowskiego. Bytów otrzyma zresztą jeszcze w tym roku drukarnię, choć praca jej na pewno nie będzie przynosiła istotnego dochodu. Dyrekcja P. Z. G. bowiem zwraca uwagę przede wszystkim na samą pożyteczność placówki, konieczność jej istnienia, związaną z działalnością władz administracyjnych — mniej bacząc na opłacalność przedsiębiorstwa.

20 drukarni — podległych P. Z. G. rozlokowanych na terenie woj. gdańskiego spełnia swoje zadanie we wszystkich miastach od Elbląga aż po Sławno wyda-

jąc (w sierpniu) ponad 6,8 milj. druków. Ilość ta stale wzrasta, równomiernie z obrotami zakładu:

do 31.12 45 r.—obróć wyniósł 4,4 milj. zł., wydatki adm. 1,2 milj. zł.

1.1—31.3 46r.—obróć wyniósł 5,5 milj. zł., wydatki adm. 1,4 milj. zł.

1.4—31.6 46 r.—obróć wyniósł 8 milj. zł., wydatki adm. 1,5 milj. zł.

Koszty produkcji wynosiły w pierwszych 2-ch okresach po 2 milj. zł., w 3 zaś wzrosły do 3 milj. zł.

Jeszcze z początkiem roku P. Z. G. zatrudniały ogółem 188 pracowników (fizycznych i umysłowych), obecnie zaś dzięki stworzeniu nowych zakładów ilość wzrosła do 285. Mimo to, wydatki administracyjne ulegają minimalnym wahanom, co jest zasługą planowej gospodarki zarówno siłami roboczymi jak i sprzętem.

Poważną rolę w budżecie P. Z. G. stanowią wydatki inwestycyjne, dzięki którym można było stworzyć Gdańską Fabrykę Farb Graficznych i Gdański Dom Prasy oraz wydobyć z gruzów i usprawnić wiele maszyn. Nie ma już w tej chwili maszyn drukarskich niszczących pod zawałonymi domami. Zabezpieczono wszystkie.

Drukarnie Gdańskiej Dyrekcji P. Z. G. (nie licząc drukarni wdzierżawionych, których jest 8) posiadają obecnie następujące czynne maszyny: 2 rotacyjne (64 i 32 stronicowe), 6 płaskich automatycznych, 16 płaskich ręcznych, 4 pedałowate autom., 13 zwykłych z trakcją elektr., 10 zwykłych nożnych i 16 bostonek. W montażu znajdują się 2 płaskie autom., 3 płaskie ręczne, 3 pedałowate autom., 3 pedałowate zwykłe, 1 bostonka. Prócz tego kilka maszyn nie może być naprawionych z powodu braku części, całkowicie zniszczonych. Poza rotacją nie uwzględniono maszyn Domu Prasy i drobnych maszyn introligatorskich.

Obszar województwa gdańskiego został obecnie zmniejszony o powierzchnię 4 powiatów, które jednak w dalszym ciągu podlegają, jeśli chodzi o przemysł poligraficzny, Gdańskiej Dyrekcji P. Z. G. Na tym terenie mieści się obecnie 28 drukarni, z czego 20 pod Zarządem Państwowym.

Tam, gdzie to się okazało celowe, wdzierżawiono drukarnie takim instytucjom jak — „Czytelnik”, Marynarka Wojenna, Partie Polityczne lub Samorządy Miejskie. Trudno natomiast nie zwrócić uwagi na niewłaściwą tendencję, którą przejawiają pewne zarządy miejskie, zmierzającą do przejścia administracji po-

szczególnych zakładów drukarskich przez organizacje samorządowe. Byłoby nawet bardziej wskazane, w niektórych wypadkach, postępowanie zgoła odwrotne, bowiem współpraca i wzajemna pomoc drukarń, osiągnięta na drodze centralizacji, daje lepsze wyniki, już choćby ze względu na racjonalniejszą gospodarkę minimalnymi ilościami materiału drukarskiego. Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Poligraficznego solidaryzuje się całkowicie ze stanowiskiem P. Z. G. co jeszcze raz dowodzi słuszności postępowania dyrekcji.

Sprawy socjalne nie wymagają szerszego omówienia, nie istnieją bowiem żadne zatargi między pracow-

nikami a Dyrekcją. Współpraca ze Związkiem Zawodowym, jest jak najbardziej pozytywna. Wszelkie drobne sprawy są wspólnie omawiane i natychmiast załatwiane.

Pracownicy P. Z. G. zgodnie z istniejącymi przepisami są zaopatrywani codziennie w pół litra mleka. Koszty ponosi P. Z. G.

W miesiącu bieżącym została wprowadzona w życie umowa zbiorowa (z ważnością od 1.9 br.), regulująca ostatecznie zarobki pracowników i ustalająca sposób wyznaczania cen za wykonywane druki. Zarobki pracowników wzrosły przeciętnie o 23%.

DZIAŁ INFORMACYJNO-STATYSTYCZNY DELEGATURY RZĄDU DLA SPRAW WYBRZEŻA

pod redakcją Mgr Antoniego Skotnickiego

I. PRACA NASZYCH PORTÓW

Obroty towarowe portów naszych w miesiącu wrześniu osiągając cyfrę 707,1 tys. ton wykazały spadek w porównaniu do miesiąca poprzedniego wyrażający się cyfrą ponad 100 tys. ton. Spadek ten zaznaczył się zarówno po stronie importu jak i eksportu. Na import przypada 279,3 tys. ton, na eksport 427,8 tys. ton.

Pracę obu portów ilustruje nam niżej podane zestawienie:

	import w tys. ton	eksport w tys. ton	ogółem w tys. ton
Rok 1945:	376,7	540,7	917,4
Rok 1946:			
I półrocze	1.322,3	2.206,0	3.528,3
lipiec	315,5	485,7	801,2
sierpień	334,2	502,0	836,2
wrzesień	279,3	427,8	707,1

Obrót towarowy Gdańska w miesiącu sprawozdawczym wynosił 354,6 tys. ton z czego na import przypada 127,4 tys. ton, na eksport 227,2 tys. ton. Obrót Gdyni w tym samym czasie osiągnął cyfrę 352,5 tys. ton, w tym import wynosił 151,9 tys. ton, eksport 200,6 tys. ton.

Prace poszczególnych portów przedstawiają niżej podane cyfry:

Miesiąc	G d a ń s k			G d y n i a		
	import w t. ton	eksport w t. ton	Obrót w t. ton	import w t. ton	eksport w t. ton	Obrót w t. ton
Rok 1945:	135,0	218,9	353,9	241,5	321,8	563,3
Rok 1946:						
I półrocze	619,5	1.149,6	1.769,1	702,7	1.056,6	1.759,3
lipiec	177,0	285,5	462,5	138,6	200,1	338,7
sierpień	166,7	253,3	420,0	167,6	248,6	416,2
wrzesień	127,4	227,2	354,6	151,9	200,6	352,5

W ogólnym imporcie wynoszącym 279,3 tys. ton przywieziono 127,8 tys. ton rudy żelaza, 70,9 tys. ton drobnicy, 45,6 tys. ton pszenicy, 6,1 tys. ton żyta, 9,7 tys. ton fosforytów, 6,8 tys. ton papierówki, 9,8 tys. ton produktów ropy naftowej, 1,6 tys. ton złomu żelaza oraz 966,6 ton celulozy. Ponadto przywieziono 24.810 sztuk koni, 188 sztuk bydła, 20.920 sztuk kur oraz 108 sztuk innych zwierząt.

Przywóz towarów w ramach dostaw UNRRA przedstawia poniższa tabela:

	Gdańsk w tys. ton		Gdynia w tys. ton		Razem w tys. ton	
	UNRRA	Inne	UNRRA	Inne	UNRRA	Inne
Rok 1945:	79,1	56,1	120,0	121,5	199,1	177,6
Rok 1946:						
I półrocze	444,—	175,4	497,7	205,1	941,7	380,5
lipiec	79,7	97,2	47,9	90,7	127,6	187,9
sierpień	77,6	89,1	104,6	62,9	182,2	152,—
wrzesień	43,7	83,7	74,1	77,8	117,8	161,5

W ogólnym eksporcie wynoszącym 427,8 tys. ton wywieziono 411 tys. ton węgla, 12,9 tys. ton cementu, 1,2 tys. ton cynku, 340 ton ołowiu, 865 ton szmatu, 836 ton farb, 117,7 ton parafiny, 53 tony papieru oraz 470,5 ton drobnicy.

Wywóz węgla, koksu i bunkru kształtował się następująco:

	Gdańsk w tys. ton	Gdynia w tys. ton	Razem w tys. ton
Rok 1945:	198,2	318,1	516,4
Rok 1946:			
I półrocze	1.118,8	994,7	2.113,5
lipiec	282,2	183,5	465,7
sierpień	245,4	226,9	472,3
wrzesień	220,4	190,6	411,0

Do portów Gdyni i Gdańska weszło w miesiącu wrześniu 425 statków pojemności 439,162 NRT, wyszło 424 statki pojemności 423,025 NRT. Reprezentowane były bandery: szwedzka, fińska, amerykańska, angielska,

norweska, duńska, aliancka C, francuska, kanadyjska, sowiecka, belgijska, panamska i polska.

Ruch statków w ostatnich trzech miesiącach w obu portach ilustruje nam poniższa tabela.

Wejście

	GDAŃSK		GDYNIA		RAZEM	
	ilość statków	N.R.T.	ilość statków	N.R.T.	ilość statków	N.R.T.
lipiec 1946	221	275.451	223	183.815	444	459.266
sierpień	192	196.057	281	226.859	473	422.916
wrzesień	186	214.216	239	224.946	425	439.162

Wyjście

lipiec 1946	214	261.150	221	183.439	435	444.580
sierpień	212	219.536	272	255.116	484	474.652
wrzesień	183	208.907	241	214.118	424	423.025

Do portu w Szczecinie weszło 32 statki, wyszło 28 statków morskich. Statków rzecznych weszło 72 — wyszło 28.

Ilość czynnych dźwigów w Gdańsku wzrosła o jeden taśmowiec i dwa drobnicowe, w Gdyni o dwa dźwigi dla przeladunków masowych. Zestawienie czynnych dźwigów:

Miesiąc	GDAŃSK			GDYNIA		
	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
Rodz dźw.:						
Drobnicowe	4	4	6	17	17	17
Masowe	14	14	14	6	6	8
Mostowe	2	2	2	2	2	2
Taśmowe	2	2	3	2	2	2
Ogółem	22	22	25	27	27	29

Sytuacja energetyczna w Gdańsku i Gdyni uległa ostatnio polepszeniu. W Gdyni uruchomiono na terenie Stoczni nr 13 turbozespół o mocy około 2.000 KW, oraz połączono Gdynię z gdańską elektrownią na Ołowiance nową linią wysokiego napięcia o mocy 60 KV (dotąd była połączona linią 15 KV) co znacznie zwiększyło pewność w dostawie energii do portu w Gdyni.

II. PRZEMYSŁ WYBRZEŻA

Ślady dewastacji wojennej na Wybrzeżu, które w szczególności dotkliwy sposób zaznaczyły się na przemyśle, znikają powoli i prawie wszystkie działy przemysłu, reprezentowane na Wybrzeżu wykazują coraz większą poprawę, zarówno warunków pracy jak i jej wydajności.

Znamiennym zjawiskiem, świadczącym o stałe postępującej stabilizacji norm pracy poszczególnych działów tego przemysłu jest to, że postęp zaznacza się coraz wyraźniej w jej rodzajach. Do niedawna bowiem najpoważniejsza była pozycja odbudowy, teraz zaś nastąpiło zdecydowane przesunięcie na pozycje produkcji, co ma kapitalne znaczenie dla dalszego rozwoju przemysłu na Wybrzeżu.

SZCZECIN

W porcie szczecińskim władze radzieckie przekazały administracji polskiej następujące tereny: 1) Wyspę Górną Okrętową (Tirpitz) wraz ze znajdującymi się tam budynkami i urządzeniami, 2) teren pochylni byłej stoczni (Oderwerke) wraz ze znajdującym się tam niewykończonym statkiem typu „Hansa” i halami stoczni, 3) warsztaty remontowe zakładów Gollnow i Syn wraz z urządzeniem, 4) teren przy Basenie Noteckim z dwoma kolejowymi kranami parowymi, 5) na terenie Portu Węglowego, jeden niezdatny do użytku elektryczny kran mostowy.

Ponadto wszczęto pertraktacje z władzami radzieckimi w sprawie przejęcia na mocy podziału jednostek portowych 6 holowników, 1 motorówki i 4 łodzi policyjnych.

Skierowanie pierwszych statków UNRRA do Szczecina w szczególności z inwentarzem żywym, odciażyło porty w Gdyni i Gdańsku na tym odcinku. W niedostępnym dotychczas porcie Centralnym przystąpiono już do odbudowy magazynów i chłodni. Kończy się przygotowania do podnoszenia wraków i planuje się w szerszych rozmiarach odbudowę nabrzeży.

Najważniejszą sprawą dotyczącą organizacji było stworzenie, zarządzeniem Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego, Urzędu Morskiego w Szczecinie, podległego bezpośrednio M. Ż. i H. Ż. oraz Biura Portowego.

W ogólnej charakterystyce Wybrzeża na czoło wszystkich instytucji wysuwa się Zjednoczenie Stoczni Polskich, jako instytucji silnie związanej z morzem, a ponadto z uwagi na wielkość produkcji oraz ilość zatrudnionych pracowników.

W związku z zamówieniem GAL-u z dnia 17. 8. 46 r. na budowę 6-ciu rudowęglowców a 2.540 TDW, prowadzono dalsze prace przygotowawcze. W Centralnym Biurze Okrętowym Z. S. P. został opracowany harmonogram budowy tych statków, sporządzono zestawienie ciężarów materiałowych oraz terminarz dostaw stali walcowanej. Dla Towarzystwa „Dalmor” został opracowany harmonogram budowy tych statków, sporządzono

zestawienie ciężarów materiałowych, oraz terminarz dostaw stali walcowanej. Dla Towarzystwa „Dalmor” został opracowany projekt budowy dużego trawlera rybackiego do połowów dalekomorskich, oraz na zlecenie GAL. opracowano projekt wstępny holownika 400 KM. Od Dowództwa Marynarki Wojennej otrzymano zapytania o oferty na wykończenie ścigaczy, oraz przeprowadzono rozmowy z GIRM w sprawie budowy większej serii kutrów rybackich. Również żywo rozwinięła się współpraca z Biurem Koordynacji Programów Wytwórczych CZPM i ZSP., z którym uzgodniono typy maszyn głównych i pomocniczych do budowy węglorudowców.

Dalsze szkolenie personelu na poszczególnych stocznich przebiega planowo wg. podanych uprzednio wytycznych.

Od miesiąca czerwca zaznacza się szybszy wzrost ilość rob./godz. przeznaczonych na inwestycje, niż na produkcję. Jest to w związku z przygotowaniem Stoczni do wykonania poważnego zamówienia od GAL.

Zestawienie przepracowanych rob./godz. za miesiąc czerwiec-wrzesień 1946 r.

Miesiąc	Inwestycje	%	Produkcja	%	Suma
czerwiec	204.993	24	701.434	76	926.327
lipiec	235.789	28	723.945	72	959.734
sierpień	316.800	32	719.317	68	1 036.117
wrzesień	285.009	30	764.467	70	1.049.476

W miesiącu wrześniu Stocznie wyremontowały 70 statków krajowych, 5 okrętów wojennych oraz 6 statków zagranicznych. Prócz tego Stocznie wykonały szereg zleceń klientów.

W porównaniu do miesiąca poprzedniego zanotować należy wzrost produkcji. W miesiącu sprawozdawczym stan liczebny ZSP. wzrósł z 6.913 na 7.010 pracowników, ilość roboczogodzin z 1.036.177 na 1.049.476 r/g.

Ogólna wartość produkcji wyniosła we wrześniu 60.966.965.— zł. Odnosnie prac Stoczni w zakresie remontu statków i zamówień, klientów daje się zauważyć stałą zwyżkę. Ogółem w miesiącu sprawozdawczym Zjednoczenie Stoczni Polskich otrzymało zamówienia na sumę 41.913.573 złotych.

Praca Stoczni w Szczecinie przedstawiała się następująco: W miesiącu sprawozdawczym Zjednoczenie Stoczni Polskich przejęło od władz radzieckich część stoczni „Odra” i zabezpieczyło przy pomocy Straży Przemysłowej ZSP.

Na stocznich „Gryf” i „Bałtyk” przeprowadzano w dalszym ciągu prace porządkowe i przygotowawcze. Delegatura ZSP. w Szczecinie zatrudniała we wrześniu 40 pracowników.

Dla uzupełnienia obrazu rozwoju przemysłu stoczniewego należy również scharakteryzować prace rybackich stoczni, rozrzuconych na całej przestrzeni naszego 500-kilometrowego Wybrzeża, a tak ważnych przy odbudowie naszego pływającego taboru rybackiego.

Stocznie te zatrudniały we wrześniu 1299 pracowników umysłowych i fizycznych.

W miesiącu sprawozdawczym stocznie rybackie wybudowały: 10 łodzi, w budowie znajdują się 33 kutry,

i 19 łodzi. Ponadto przeprowadzono remont 12 kutrów, 1 ślizgowca, 1 szkunera, 1 statku pasażerskiego, 1 jachtu i 3 motorówek.

Przemysł Metalowy na terenie Wybrzeża podlegający Delegaturze Centralnego Przemysłu Metalowego w Gdańsku obejmował w miesiącu wrześniu 13 fabryk, które zatrudniały w tym miesiącu 1,220 osób (sierpień 1270 ludzi) przy wartości produkcji 8.840.000 złotych (sierpień 7.200.000 zł.). A

Przemysł Drzewny pozostający w Zarządzie Zjednoczenia Przemysłu Drzewnego Okręgu Pomorskiego obejmował we wrześniu 28 czynnych zakładów, zatrudniających 3.580 pracowników i robotników.

Wartość produkcji wyniosła w miesiącu sprawozdawczym 40.500.000 zł. Obrót za miesiąc wrzesień wyniósł — 33.470.000 zł. co w porównaniu z obrotem za miesiąc sierpień 1946 r. oznacza nadwyżkę 8.125.000.— złotych.

Wartość produkcji Przemysłu Drzewnego na Pomorzu Zachodnim, liczącym 17 zakładów osiągnęła 3.810.175 złotych.

W Zarządzie Okręgowego Zjednoczenia Wytwórni Materiałów Budowlanych w Gdańsku pozostawało ogółem 39 zakładów obejmujących 41 wytwórni z tego czynnych 15 obejmujących: 6 wytwórni ceramicznych, 2 betoniarne, 6 wytwórni papy i 2 żwirownie.

W miesiącu sprawozdawczym uruchomiono drugą cegielnię w pow. elbląskim o zdolności produkcyjnej, rocznie ca 3.000.000 sztuk cegieł.

Ogólna wartość produkcji fabryk Zjednoczenia w miesiącu sprawozdawczym wyniosła 5.241.505.— zł. Wyprodukowanymi artykułami były: papa dachowa, dachówka cementowa, kręgi studzienne, cegła dziurawka, cegła pełna.

W 7 czynnych zakładach na Pomorzu Zachodnim wyprodukowano w miesiącu wrześniu: cegłę paloną, rury drenowe, surówkę, papę dachową, — ogólnej wartości 3.698.900 złotych.

Z 31 przejętych zakładów średnie i małe będą przekazane Ministerstwu Odbudowy, Zjednoczenie zatrzyma tylko zakłady wielkie. Postępy rozbudowy zakładów Przemysłu Budowlanego utrudnia brak kredytów, brak sił fachowych i środków lokomocji.

Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Konserwowego z siedzibą w Sopocie, obejmuje fabryki przetworów rybnych, mięsnych i owocowo-warzywnych.

Produkcja fabryk PZPK. w miesiącu wrześniu br. przedstawiała się następująco:

Produkcja w 6-ciu fabrykach przemysłu rybnego w miesiącu wrześniu wynosiła 43,6 kg ryby wędzonej, 2 tys. kg. konserw z ryb morskich, 2,5 tys. kg konserw z ryb słodkowodnych, ryby solonej importowanej 384 tys. kg, ryby solonej krajowej 272,8 tys. kg.

Przemysł mięsny wyprodukował 12.154 kg wędliny, 2026 kg boczku, 628 kg szynki, 2.200 kg słoniny, 29.334 kg mięsa surowego oraz 1.483 kg kaszanki.

Przemysł owocowo-warzywny w 9-ciu fabrykach wyprodukował 15.234 kg marmolady, 41.707 kg pulpy owocowej, 14.754 kg pasty pomidorowej, 29.895 kg kaspusty kwaszonej, 58.205 pulpy pomidorowej, 433 konfi-

tur, 91 konserw warzywnych, 287 kg jarzyn solonych, 4.161 kg grzybów solonych, 164.192 kg ogórków kiszonych, 4.980 kg kompotów owocowych, 1.370 kg marynatów owocowych, 3.080 kg mizerii ogórków. 1.410 kg suszu owocowego oraz 312 kg grzybów suszonych.

W miesiącu sprawozdawczym PZPK. otrzymało pierwsze dostawy ryb w ramach importu z zagranicy (ca 400 ton). Cała ilość ryby z importu jaką otrzymują fabryki PZPK. do przerobu, przejmują Przetwórnia Nr 39— „Zjednoczenie” w Gdyni, która następnie mniejsze ilości ryb powierza do przerobu fabrykom gdańskim. Najpoważniejszym dostawcą surowca dla fabryk w Gdyni są Tow. Połowów Dalekomorskich.

Z połowów dalekomorskich otrzymano w m-cu sprawozdawczym 230 ton ryb (Fa „Dalmor”) za sumę 4,5 milj. złotych. Ryby te wyszły na rynek jako wędzone piklingi i solone śledzie szkockie w wysokim gatunku. Pomimo okresowych sztormów na morzu, przerobiły fabryki gdyńskie w m-cu wrześniu ca 900 ton ryb świeżych. Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa zaopatrzenia w surowiec rybny fabryk położonych na odcinku wybrzeża od Łeby do Szczecina włącznie. Ciągły brak taboru rybackiego (kutrów) nie pozwala na zorganizowanie połowów. Skąpe ilości małych łodzi rybackich jakie znajdują się na zachodnim odcinku wybrzeża nie są w stanie zaopatrzyć fabryk konserwowych w dostateczne ilości surowca rybnego. Zagadnienie dostarczenia dla celów produkcji konserw rybnych potrzebnej ilości opakowań blaszanych (puszek) nie znajduje dotąd aktualnego rozwiązania.

Fabryki mięsne na terenie Gdyni i Gdańska pracują już w tym miesiącu na rzecz Funduszu Aprowizacyjnego. Dostarczyły one ca 50 ton mięsa wartości 12 milionów złotych. W akcji tej poważną trudność stanowi ostatnia wyżka cen żywca (rezultat pomoru), która nie znalazła oddźwięku w proporcjonalnym zwiększeniu cen, jakie płaci za dostarczone mięso Fundusz Aprowizacyjny. Przeciwnie ceny te zostały ostatnio obniżone. Stawia to pod znakiem zapytania rentowność fabryk zain-

teresowanych w dostawie dla Funduszu Aprowizacyjnego. Dnia 1. 10. 46 PZPK. wzięło w dzierżawę bekoniarnię w Tczewie.

Przemysł wełniany w m-cu sprawozd. wyprodukował ogółem 39.458 sztuk bluz roboczych i spodni, kurtek kolejowych, kombinezonów, sukienek wełnianych i innych — ogólnej wartości złotych 10.863.591.80.

Sprzedż produkcji gotowej wyniosła ogółem 14.753.447 zł. Na podniesienie produkcji wpłynęły dwa czynniki: zwiększenie wydajności pracy oraz uruchomienie maszyn motorowych.

Gdańska Dyrekcja Przemysłu Miejsowego, obejmująca drobny przemysł państwowy chemiczny, drzewny i metalowy posiada w swej administracji:

- 20 zakładów przem. chemiczn., w tym 13 czynnych
- 15 zakładów przem. drzewnego, w tym 12 czynnych
- 20 zakładów przem. metalowego, w tym 17 czynnych

Wartość produkcji 36 zakładów (brak bowiem sprawozdań z 6-ciu zakładów) w miesiącu wrześniu przedstawiała się następująco:

przemysł chemiczny	— 8.916.090.— zł.
przemysł drzewny	— 1.572.820.— zł.
przemysł metalowy	— 3.429.909.— zł.
Razem	13.918.819.— zł.

III. R Y B O Ł Ó W S T W O

Połowy w miesiącu wrześniu br. znacznie wzrosły, chociaż pogoda nie była zbyt sprzyjająca. Silne wiatry, sztormy, wysoka fala, utrudniały wyjazdy na morze, wobec czego kutry mogły wychodzić tylko w 21 dniach. W ciągu 5 dni w ogóle nie wychodziły na morze.

Pod względem ilościowym połowy bałtyckie przedstawiają się następująco:

MUR	MUR	MUR	MUR	
Gdynia	Gdańsk	Derłowo	Szczecin	Razem
2.098.646 kg	137.700 kg	95.769 kg	77.742 kg	2.409.857

Jakkolwiek ilość połowów w porównaniu z sierpniem wzrosła tylko o około 1/3, to wartość ich wzrosła prawie dwukrotnie.

Przyczynił się do tego zwiększony połów ryb wartościowych jak śledzi, węgorzy, sandaczy, łososi i troci.

Wartość połowów przedstawia się następująco:

MUR	MUR	MUR	MUR	
Gdynia	Gdańsk	Derłowo	Szczecin	Razem
37.843.890	3.936.319.	1.870.577	4.285.150	47.935.936 zł.

Z połowów dalekomorskich powróciły 2 trawlery „Wega” i „Polesie” z których każdy odbył po 2 rejsy. Przywiozły one razem 189.440 kg ryby, wartości 11.210.140 zł.

Łącznie połowy bałtyckie i dalekomorskie wyniosły: 2.599.297 kg, wartości zł. 59.146.076 czyli wynik ogólny jest wyższy od sierpniowego o 639.514 kg.

W miesiącu sprawozdawczym zaznaczył się dalszy wzrost pracy zakładów przetwórczych. Wzrosła również ilość czynnych zakładów z 77 na 80, zatrudniających 1.317 ludzi. Zwiększyła się poważnie nie tylko praca solarń, ale także praca wędzarń i fabryk konserw.

Praca zakładów przetwórczych przedstawia się następująco: przewędzono — 543.059 kg zasolono 521.445 kg, konserw 13.043 kg — razem 1.077.547 kg.

Import we wrześniu br. był 2 1/2 raza większy od importu sierpniowego. Przyczyną wzrostu importu były dostawy UNRRA. Importowano ryby świeże i solone z Danii, Kanady, Szwecji, na łączną sumę 1.648.031 kg. Import obejmował: ryby świeże — 889.308 kg, ryby solone — 758.723 kg — razem 1.648.031 kg.

Podobnie jak miesiące ubiegłych również we wrześniu dokonano eksportu 24.931 kg łososi mrożonych, wywiezionych do Anglii.

W miesiącu sprawozdawczym nastąpiło zwiększenie stanu kutrów o czynnych 20 (w porównaniu z ubiegłym miesiącem). Przyczyną zwiększenia był powrót ze Stoczni kutrów wyremontowanych, jak również uruchomienie kutrów rewindykowanych z Niemiec. Ogólny stan taboru powiększa się w dalszym ciągu na skutek podnoszenia jednostek zatopionych i budowy nowych.

Na terenie Morskiego Urzędu Rybackiego - Gdańsk podniesiono we wrześniu br. 3 kutry, o których dotychczas nie wiadano. Tabor w budowie powiększył się w porównaniu z miesiącem ubiegłym o 11 dalszych kutrów.

Stan taboru znajdującego się w budowie, remoncie i zatopionego przedstawia się następująco: kutry w budowie — 42, kutry w remoncie 83, kutry zatopione — 12, łodzi motorowych w remoncie — 42.

Straty poniesione przez rybaków, były dwukrotnie wyższe w miesiącu sprawozdawczym, aniżeli w ubiegłym. Wpłynęły na to zwiększone połowy, a przede wszystkim silne wiatry i sztormy.

Liczba rybaków wzrosła w dalszym ciągu. W miesiącu sprawozdawczym łowiło 2.421 rybaków. W celu szkolenia nowego elementu przydzielono na większe kutry 15 uczniów.

Państwowe Centrum Wychowania Morskiego szkoli na swoim kutrze i łodziach 10 chłopców. Kurs ten zostanie niedługo zakończony.

Od początku listopada br. PCWM. uruchomi roczną szkołę jungów i rybaków dalekomorskich.

Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy w Gdańsku i Delegatura Rządu dla Spraw Wybrzeża
Redaktor: Mgr L. Srebrnik

Tłoczono z polecenia Wojewódzkiego Urzędu Informacji i Propagandy w Gdańsku w drukarni Nr. 8 Spółz. Wyd. „Czytelnik w Gdyni”
ul. Mściwoja 7 — W-04039.
